

[versie 18 februari 2008]

ONTWERP-STAATSREGELING VAN SINT MAARTEN

STAATSREGELING VAN SINT MAARTEN

INHOUD

Hoofdstuk 1 Grondrechten

1. Recht op leven
2. Folterverbod
3. Verbod op slavernij en dwangarbeid
4. Gelijke behandeling, discriminatieverbod
5. Uitzetting van vreemdelingen
6. Gelijke benoembaarheid in openbare dienst
7. Kiesrecht
8. Petitierecht
9. Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging
10. Vrijheid van meningsuiting
11. Vrijheid van vereniging
12. Vrijheid van vergadering en betoging
13. Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
14. Onaantastbaarheid menselijk lichaam
15. Vrijheid van beweging
16. Huisrecht
17. Briefgeheim en telefoongeheim
18. Onteigening
19. Vrijheidsontneming
20. Eerlijk proces
21. Nulla poena, ne bis in idem en verdedigingsrechten
22. Rechtsbijstand
23. Waardige behandeling gedetineerden
24. Bescherming kinderen
25. Werkgelegenheid
26. Bestaanszekerheid
27. Milieu en welzijn dieren
28. Volksgezondheid
29. Onderwijs
30. Beperkingen klassieke grondrechten

Hoofdstuk 2 Regering

31. Regeringsvorm
32. Benoeming en ontslag ministers
33. Benoemingseisen
34. Schorsing en ontslag minister bij veroordeling
35. Bloedverwantschap

36. Instelling ministeries
37. Ministerraad
38. Ondertekening van wetten enz.
39. Afleggen eed of belofte door ministers
40. Bezoldiging en pensionering
41. Onverenigbaarheden Gevolmachtigde Minister

Hoofdstuk 3 Parlement

- § 1. Inrichting en samenstelling
42. Volksvertegenwoordiging
 43. Samenstelling Parlement
 44. Zittingsduur Parlement
 45. Verkiezing leden Parlement
 46. Uitsluiting kiesrecht
 47. Vereisten lidmaatschap Parlement
 48. Schorsing en ontslag Leden Parlement bij veroordeling
 49. Onverenigbaarheden leden Parlement
 50. Verboden bloedverwantschap
 51. Onderzoek geloofsbrieven
 52. Verkiezingen
 53. Afleggen eed of belofte door leden van het Parlement
 54. Voorzitter, ondervoorzitter, griffier
 55. Bezoldiging, pensionering leden Parlement
 56. Ontbinding Parlement

§ 2. Werkwijze

57. Vergaderingen Parlement
58. Quorum
59. Vragenrecht
60. Verschaffen inlichtingen door ministers aan het Parlement
61. Recht van onderzoek
62. Immuniteit leden Parlement
63. Reglement van orde
64. Voorstaan belangen van Sint Maarten
65. Onderzoek van petitie's

Hoofdstuk 4 Raad van Advies, Algemene Rekenkamer en vaste colleges van advies

66. Horen Raad van Advies
67. Samenstelling Raad van Advies en onverenigbaarheden
68. Inrichting en bevoegdheden van de Raad van Advies
69. Afleggen eed of belofte door leden Raad van Advies
70. Algemene Rekenkamer
71. Samenstelling Algemene Rekenkamer
72. Inrichting en bevoegdheid Algemene Rekenkamer
73. Afleggen eed of belofte door leden Algemene Rekenkamer
74. Vaste colleges van advies en bijstand

75. Openbaarmaking van adviezen

Hoofdstuk 5 Wetgeving en bestuur

§ 1. Wetten en andere voorschriften

76. Vaststelling van wetten

77. Bekrachten van wetsvoorstellen

78. Indienen van wetsvoorstellen

79. Recht van initiatief

80. Recht van amendement

81. Intrekken van wetsvoorstellen

82. Procedures

83. Inwerkingtreding van wetten

84. Vaststellen van besluiten, houdende algemene maatregelen

§ 2. Referendum

85. Raadplegend referendum

86. Onderwerp referendum

87. Niet referendabele onderwerpen

88. Gevolgen referendum

89. Regeling bij wet

§ 3. Overige bepalingen

90. Instellen openbare lichamen

91. Vaststellen belastingen en andere heffingen

92. Begroting

93. Financieel beheer

94. Geldleningen

95. Overheidskredietbank

96. Geldstelsel

97. Codificatie burgerlijk recht en strafrecht

98. Codificatie algemene regels van bestuursrecht

99. Algemene regels omtrent klachten over overheidsgedragingen

100. Rechtspositie ambtenaren

101. Openbaarheid van bestuur

102. Ondernemingen van openbaar nut

103. Beheer domaniale gronden

104. Dienstplicht

105. Buitengewone dienstplicht

106. Handhaving uit- of inwendige veiligheid

Hoofdstuk 6 Rechtswezen en rechterlijke macht

§ 1. Algemeen

107. Rechterlijke macht en onafhankelijkheid

108. Taken rechterlijke macht

109. Doodstraf

110. Onpartijdigheid

- 111. Benoeming en ontslag
- 112. Openbaarheid van zittingen
- 113. Gratie
- 114. Hoge Raad als cassatierechter
- 115. Toetsingsrecht

§ 2. Openbaar ministerie
PM

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

- 116. Wijziging Staatsregeling
- 117. Citeertitel

Additionele artikelen

- I. Overgangsmaatregelen
- II. Uitgestelde inwerkingtreding

Preambule

PM

STAATSREGELING VAN SINT MAARTEN

HOOFDSTUK 1

GRONDRECHTEN

Artikel 1

1. Het recht van een ieder op het leven wordt beschermd door de wet. Niemand mag opzettelijk van het leven worden beroofd.
2. De beroving van het leven wordt niet geacht in strijd met dit artikel te zijn geschied, ingeval zij het gevolg is van geweld, dat absoluut noodzakelijk is:
 - a. ter verdediging van wie dan ook tegen onrechtmatig geweld;
 - b. teneinde een rechtmatige arrestatie te verrichten of het ontsnappen van iemand die op rechtmatige wijze gevangen wordt gehouden, te voorkomen;
 - c. teneinde, door middel van wettige maatregelen, een oproer of opstand te onderdrukken.

Artikel 2

Niemand mag worden onderworpen aan folteringen, of aan wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

Artikel 3

1. Niemand mag in slavernij of dienstbaarheid worden gehouden.
2. Niemand mag worden gedwongen dwangarbeid of verplichte arbeid te verrichten.
3. Niet als dwangarbeid of verplichte arbeid in de zin van dit artikel worden beschouwd:
 - a. werk dat gewoonlijk wordt verlangd van iemand die gevangen gehouden wordt overeenkomstig de bepalingen van artikel 19, of gedurende zijn voorwaardelijke invrijheidsstelling;
 - b. elke dienst van militaire aard;
 - c. elke dienst die wordt gevorderd in geval van een noodtoestand of ramp die het leven of het welzijn van de samenleving bedreigt;
 - d. elk werk dat of elke dienst, die deel uitmaakt van de normale burgerplichten.

Artikel 4

Allen die zich in Sint Maarten bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, huidskleur, geslacht, taal, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, of op welke grond dan ook is niet toegestaan.

Artikel 5

Bij de wet worden de toelating en de uitzetting van vreemdelingen geregeld.

Artikel 6

Alle Nederlanders zijn op gelijke voet in openbare dienst benoembaar.

Artikel 7

Iedere in Sint Maarten woonachtige Nederlander heeft gelijkelijk recht de leden van algemeen vertegenwoordigende organen te verkiezen, alsmede tot lid van deze organen te worden verkozen, behoudens bij de wet gestelde uitzonderingen.

Artikel 8

1. Ieder heeft het recht verzoeken schriftelijk bij het bevoegd gezag in te dienen.
2. Personen die niet kunnen schrijven mogen verzoekschriften indienen door tussenkomst van anderen, die hiertoe bij de wet bevoegd zijn verklaard.
3. Het bevoegd gezag is gehouden verzoeken binnen bij de wet te bepalen termijn te beantwoorden.

Artikel 9

1. Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
2. Bij de wet kan de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen worden beperkt ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Artikel 10

1. Ieder heeft het recht zonder voorafgaand verlof door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren of inlichtingen door te geven, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
2. Bij de wet kunnen radio- of televisie-uitzendingen aan vergunningen worden onderworpen in het belang van een verantwoord gebruik van de ether of in het belang van een pluriforme omroep. Er is geen voorafgaand toezicht op de inhoud van een radio- of televisie-uitzending.
3. Voor het openbaren van gedachten of gevoelens of het doorgeven van inlichtingen door andere dan in de voorgaande leden genoemde middelen heeft niemand voorafgaand verlof nodig wegens de inhoud daarvan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Bij de wet kan het geven van vertoningen, toegankelijk voor personen jonger dan zestien jaar, ter bescherming van de goede zeden worden geregeld.
4. De voorgaande leden zijn niet van toepassing op het maken van handelsreclame.
5. Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om inlichtingen te garen of te ontvangen, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Bij of krachtens de wet kan het recht om inlichtingen te vergaren worden beperkt.

Artikel 11

Het recht tot vereniging wordt erkend. Bij de wet kan dit recht worden beperkt in het belang van de openbare orde.

Artikel 12

1. Het recht tot vergadering en betoging wordt erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
2. Bij de wet kan dit recht beperkt worden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Artikel 13

1. Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.
2. Bij de wet worden regels gesteld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.
3. Bij de wet worden regels gesteld inzake de aanspraken van personen op kennisneming van over hen vastgestelde gegevens en van het gebruik dat daarvan wordt gemaakt, alsmede op verbetering van zodanige gegevens.

Artikel 14

Een ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Artikel 15

1. Een ieder die zich rechtmatig in Sint Maarten bevindt, heeft het recht zich daar vrijelijk te bewegen, te verblijven en zijn verblijfplaats te kiezen, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen.
2. Ieder heeft het recht het land te verlaten, behoudens in de gevallen bij de wet bepaald.

Artikel 16

1. Het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is alleen geoorloofd in de gevallen bij of krachtens de wet bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens de wet zijn aangewezen.
2. Voor het binnentreden overeenkomstig het eerste lid zijn voorafgaande legitimatie en mededeling van het doel van het binnentreden vereist, behoudens bij de wet gestelde uitzonderingen.
3. Aan de bewoner wordt zo spoedig mogelijk een schriftelijk verslag van het binnentreden verstrekt. Indien het binnentreden in het belang van de nationale veiligheid of dat van de strafvordering heeft plaatsgevonden, kan volgens bij de wet te stellen regels de verstrekking van het verslag worden uitgesteld. In de bij de wet te bepalen gevallen kan de verstrekking achterwege worden gelaten, indien het belang van de nationale veiligheid zich tegen de verstrekking blijvend verzet.

Artikel 17

1. Het briefgeheim is onschendbaar, behalve in de gevallen bij de wet bepaald, door of met machtiging van de rechter.
2. Het telefoongeheim is onschendbaar, behalve in de gevallen bij de wet bepaald, door of met machtiging van hen die daartoe bij de wet zijn aangewezen.

Artikel 18

1. Een ieder heeft recht op het ongestoord genot van zijn eigendom, behoudens bij of krachtens de wet in het algemeen belang te stellen beperkingen.
2. Niemand kan zijn eigendom worden ontnomen, dan nadat bij de wet verklaard is, dat het algemeen nut de onteigening vordert, en tegen vooraf genoten of vooraf

verzekerde schadeloosstelling, een en ander naar bij of krachtens de wet te stellen voorschriften.

3. Wanneer in geval van nood onverwijld onteigening geboden is, vervalt de in het vorige lid gestelde eis, dat vooraf bij de wet verklaard wordt dat het algemeen nut de onteigening vordert en behoeft evenmin de schadeloosstelling vooraf genoten of vooraf verzekerd te zijn.
4. In de gevallen bij de wet bepaald bestaat recht op schadeloosstelling of tegemoetkoming in de schade, indien in het algemeen belang eigendom door het bevoegd gezag wordt vernietigd of onbruikbaar gemaakt of de uitoefening van het eigendomsrecht wordt beperkt.

Artikel 19

1. Een ieder heeft recht op persoonlijke vrijheid. Niemand mag van zijn vrijheid worden ontnomen, dan volgens bij of krachtens de wet te stellen regels in geval van:
 - a. rechtmatige detentie na veroordeling door een daartoe bevoegde rechter;
 - b. rechtmatige arrestatie of detentie wegens weigering een overeenkomstig een wettelijke regeling door een rechter gegeven bevel op te volgen of teneinde de nakoming van een door een wettelijke regeling voorgeschreven uitdrukkelijke verplichting te verzekeren;
 - c. rechtmatige arrestatie of detentie teneinde voor de bevoegde rechterlijke instantie te worden geleid wanneer er redelijke gronden zijn om te vermoeden, dat hij een strafbaar feit heeft begaan of indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen, dat het noodzakelijk is hem te beletten:
 - een strafbaar feit te begaan;
 - te ontvluchten nadat hij een strafbaar feit heeft begaan;
 - het strafrechtelijk onderzoek in gevaar te brengen;
 - d. rechtmatige detentie van een minderjarige met het doel in te grijpen in zijn opvoeding of in het geval van zijn rechtmatige detentie, ten einde hem voor het bevoegde gezag te geleiden;
 - e. rechtmatige detentie van personen, die een besmettelijke ziekte zouden kunnen verspreiden, van geesteszieken, van verslaafden aan alcohol of verdovende middelen;
 - f. rechtmatige detentie van personen ten einde hen te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen;
 - g. rechtmatige detentie van personen indien tegen hen een uitwijzings- of uitleveringsprocedure hangende is.
2. Een ieder die gearresteerd is of gevangen wordt gehouden, overeenkomstig het eerste lid onder c, van dit artikel, moet onverwijld voor een rechter worden geleid en heeft het recht binnen een redelijke termijn berecht te worden of hangende het proces in vrijheid te worden gesteld.
3. Een ieder van wie de vrijheid is ontnomen, heeft het recht:
 - a. voorziening te vragen bij de rechter opdat deze op korte termijn beslist over de rechtmatigheid van zijn vrijheidsontneming en zijn invrijheidstelling beveelt, indien de vrijheidsontneming onrechtmatig is;
 - b. onverwijld in een taal welke hij verstaat, op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van zijn vrijheidsontneming, van zijn recht om zich te onthouden van antwoorden en van zijn bevoegdheid zich te doen bijstaan door een advocaat.
4. Een ieder die het slachtoffer is geweest van een vrijheidsontneming in strijd met de bepalingen van dit artikel, heeft recht op schadeloosstelling.

5. Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt.

Artikel 20

Een ieder heeft bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen en bij een vervolging wegens een strafbaar feit recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie welke bij de wet is ingesteld.

Artikel 21

1. Geen feit is strafbaar dan uit kracht van een daaraan voorafgegane wettelijke strafbepaling.
2. Een ieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, wordt voor onschuldig gehouden totdat zijn schuld volgens de wet bewezen wordt.
3. Niemand mag voor een tweede keer worden vervolgd of gestraft wegens een strafbaar feit waarover te zijnen aanzien bij gewijsde van de rechter onherroepelijk is beslist.
4. Een ieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, heeft in het bijzonder de volgende rechten:
 - a. onverwijld, in een taal welke hij verstaat, en in bijzonderheden, op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldigingen, van zijn recht om zich te onthouden van antwoorden en van zijn bevoegdheid om zich te doen bijstaan door een advocaat;
 - b. zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk, indien hij de taal die ter terechtzitting wordt gebezigd niet verstaat of niet spreekt;
 - c. te beschikken over voldoende tijd en faciliteiten ter voorbereiding van zijn verdediging;
 - d. zich zelf te verdedigen;
 - e. getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen en het oproepen en de ondervraging van getuigen à decharge te doen geschieden op dezelfde voorwaarden als het geval is met de getuigen à charge.

Artikel 22

1. Ieder kan zich in rechte en in administratief beroep doen bijstaan.
2. Bij de wet worden regels gesteld over het verlenen van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen.

Artikel 23

1. Allen die van hun vrijheid zijn beroofd dienen te worden behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid, inherent aan de menselijke persoon.
2. Verdachten dienen, uitzonderlijke omstandigheden buiten beschouwing gelaten, gescheiden te worden gehouden van veroordeelden en dienen aanspraak te kunnen maken op een afzonderlijke behandeling overeenkomend met hun staat van niet veroordeelde persoon.
3. Jeugdige verdachten dienen gescheiden te worden gehouden van volwassenen en zo spoedig mogelijk voor de rechter te worden geleid.

4. Het gevangenisstelsel dient te voorzien in een behandeling van gevangenen die in de eerste plaats is gericht op heropvoeding en reclassering. Jeugdigen gevangenen dienen gescheiden te worden gehouden van volwassenen en behandeld te worden in overeenstemming met hun leeftijd en wettelijke staat.

Artikel 24

Ieder kind heeft zonder onderscheid naar ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, nationale of maatschappelijke herkomst, eigendom of geboorte, recht op beschermende maatregelen van de overheid.

Artikel 25

1. Bevordering van voldoende werkgelegenheid is voorwerp van aanhoudende zorg van de overheid.
2. Bij de wet worden regels gesteld over de rechtspositie van werknemers en over hun bescherming daarbij, alsmede over medezeggenschap.
3. Het recht van iedere Nederlander op vrije keuze van arbeid wordt erkend, behoudens de beperkingen bij of krachtens de wet gesteld.

Artikel 26

1. De bestaanszekerheid van de bevolking en spreiding van welvaart zijn voorwerp van aanhoudende zorg van de overheid.
2. Bij de wet worden regels gesteld over de aanspraken op sociale zekerheid.
3. Nederlanders hier te lande, die niet in het bestaan kunnen voorzien, hebben een bij de wet te regelen recht op bijstand van de overheid.

Artikel 27

De aanhoudende zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu en het welzijn van dieren.

Artikel 28

1. De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid.
2. Bevordering van voldoende woongelegenheid is voorwerp van aanhoudende zorg van de overheid.
3. Zij scheidt voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en vrijetijdsbesteding.

Artikel 29

1. Het geven van onderwijs is vrij behoudens het bij wet te regelen toezicht van de overheid. De wet kan regels stellen ter bescherming van de gezondheid en, voor wat bij de wet aangewezen soorten onderwijs betreft, ten aanzien van de bekwaamheid en zedelijkheid van hen die onderwijs geven.
2. De wet regelt het openbaar onderwijs met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging. Zij verzekert dat voldoende gelegenheid wordt gegeven tot het ontvangen van openbaar basisonderwijs en dat voldoende is voorzien in de behoefte aan bij de wet aangewezen andere soorten van openbaar onderwijs.
3. Voor zover deze aan bij of krachtens de wet te stellen voorwaarden voldoen, wordt het bijzonder basisonderwijs en de bij de wet aangewezen andere soorten van bijzonder onderwijs naar dezelfde maatstaven als het overeenkomstig openbaar onderwijs uit de openbare kas bekostigd.

4. De in het voorgaande lid bedoelde voorwaarden eerbiedigen de vrijheid van richting, waaronder met name begrepen de keuze van de leermiddelen en de aanstelling van hen die onderwijs geven. Zij worden met inachtneming van de vrijheid van richting zodanig geregeld, dat de deugdelijkheid afdoende wordt gewaarborgd van zowel het bijzonder onderwijs als van het openbaar onderwijs.

Artikel 30

Het Parlement kan een voorstel van wet tot vaststelling of wijziging van wetten, bedoeld in de artikelen 7, 9, 10, tweede en vijfde lid, 11, 12, tweede lid, 13, eerste lid, 14, 15, 16, 17, 18, eerste lid, 29, eerste lid, niet goedkeuren of niet besluiten tot voordracht van een zodanig voorstel van wet dan met volstreekte meerderheid der stemmen van het aantal zitting hebbende leden.

HOOFDSTUK 2

REGERING

Artikel 31

1. De regering wordt gevormd door de Koning en de ministers.
2. De Koning wordt vertegenwoordigd door de Gouverneur.
3. De ministers zijn verantwoordelijk aan het Parlement.

Artikel 32

1. De minister-president en de overige ministers worden bij landsbesluit benoemd en ontslagen.
2. Indien een minister het vertrouwen van het Parlement niet langer heeft, stelt hij zijn ambt ter beschikking.
3. Bij de wet kunnen nadere regels hieromtrent worden vastgesteld.

Artikel 33

1. De ministers moeten de staat van Nederlander bezitten en niet uitgesloten zijn van het kiesrecht.
2. Zij kunnen niet tegelijk zijn:
 - a. Gouverneur;
 - b. vervanger van de Gouverneur;
 - c. lid van de Raad van Advies;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. gevolmachtigde minister;
 - f. actief dienend ambtenaar;
 - g. lid van het Parlement;
 - h. lid van de rechterlijke macht;
 - i. procureur-generaal of advocaat-generaal bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
 - j. ombudsman;
3. De wet kan ten aanzien van andere betrekkingen bepalen dat zij niet gelijktijdig met het ambt van minister kunnen worden uitgeoefend.

4. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid, onder g, kan een minister, tot lid van het Parlement gekozen, ten hoogste drie maanden na zijn toelating als lid het ambt van minister en het lidmaatschap van het Parlement verenigen.
5. Met ambtenaar, bedoeld in het tweede lid, onder f, worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die als werkmans zijn aangesteld, en zij die in dienst van het landsbestuur op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.

Artikel 34

1. De minister die bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is veroordeeld wegens het begaan van een daartoe bij de wet aangewezen misdrijf wordt van rechtswege ontheven uit zijn ambt en wordt voor een bij de wet te bepalen termijn uitgesloten van verkiesbaarheid.
2. Zolang de veroordeling, bedoeld in het eerste lid, niet onherroepelijk is, wordt de minister in zijn uitoefening van het ambt geschorst.
3. De betreffende minister wordt vervangen. Bij wet wordt de schorsing en vervanging nader geregeld.

Artikel 35

Bloedverwantschap tot en met de tweede graad mag niet bestaan tussen de ministers. Echtgenoten kunnen niet tegelijkertijd ministers zijn.

Artikel 36

Bij de wet worden ministeries ingesteld. Zij staan onder leiding van een minister.

Artikel 37

1. De ministers vormen tezamen de ministerraad.
2. De ministerraad bestaat uit zeven ministers.
3. De minister-president is voorzitter van de ministerraad.
4. De ministerraad beraadslaagt en besluit over het algemeen regeringsbeleid ten einde de eenheid van dat beleid te bevorderen.
5. Indien de Gouverneur een vergadering van de ministerraad bijwoont heeft hij alsdan een raadgevende stem.
6. Het reglement van orde voor de ministerraad wordt vastgesteld bij landsbesluit.

Artikel 38

1. Wetten en besluiten worden ondertekend door de Gouverneur en door een of meer ministers.
2. Het landsbesluit waarbij de aftredende minister-president wordt ontslagen en waarbij tevens zijn opvolger wordt benoemd, wordt mede door de laatstgenoemde ondertekend. De besluiten waarbij de overige ministers worden benoemd of ontslagen worden mede door de minister-president ondertekend.

Artikel 39

De ministers leggen, alvorens hun betrekking te aanvaarden, in handen van de Gouverneur de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar), dat ik, middellijk noch onmiddellijk, onder welke naam of wat voorwendsel ook, in verband met het verkrijgen mijner benoeming als minister aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven.

Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning en aan het Statuut voor het Koninkrijk, dat ik de Staatsregeling van Sint Maarten steeds zal helpen onderhouden en het welzijn van Sint Maarten naar mijn vermogen zal voorstaan.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
(Dat verklaar en beloof ik)!"

Artikel 40

De bezoldiging, het pensioen alsmede de overige geldelijke voorzieningen van de ministers en de gevolmachtigde minister worden bij de wet geregeld.

Artikel 41

1. De gevolmachtigde minister moet de staat van Nederlander bezitten en niet uitgesloten zijn van het kiesrecht.
2. De gevolmachtigde minister kan niet tegelijk zijn:
 - a. Gouverneur;
 - b. vervanger van de Gouverneur;
 - c. lid van de Raad van Advies;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. actief dienend ambtenaar;
 - f. lid van het Parlement;
 - g. lid van de rechterlijke macht;
 - h. procureur-generaal of advocaat-generaal bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
 - i. minister;
 - j. ombudsman.
3. De wet kan ten aanzien van andere betrekkingen bepalen dat zij niet gelijktijdig met het ambt van gevolmachtigde minister kunnen worden uitgeoefend.
4. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder f, kan een gevolmachtigde minister, tot lid van het Parlement gekozen, ten hoogste drie maanden na zijn toelating als lid het ambt van gevolmachtigde minister en het lidmaatschap van het Parlement verenigen.
5. De voorgaande leden zijn mede van toepassing op de plaatsvervanger van de gevolmachtigde minister.
6. De gevolmachtigde minister wordt indien hij in Sint Maarten aanwezig is, in de gelegenheid gesteld de beraadslagingen van de ministerraad ten aanzien van onderwerpen, welke tot zijn bemoeienis behoren, bij te wonen. Hij heeft alsdan een raadgevende stem.

HOOFDSTUK 3

PARLEMENT

§ 1 Samenstelling

Artikel 42

Het Parlement vertegenwoordigt het gehele volk van Sint Maarten.

Artikel 43

Het Parlement bestaat uit vijftien leden.

Artikel 44

1. De zittingsduur van het Parlement is vier jaren.
2. Het zittingsjaar vangt aan op de tweede dinsdag van september of op een bij de wet te bepalen eerder tijdstip met een uiteenzetting, door of namens de Gouverneur, van het door de regering te voeren beleid in een daartoe belegde vergadering van het Parlement.

Artikel 45

1. De leden van het Parlement worden gekozen op grondslag van evenredige vertegenwoordiging binnen door de wet te stellen grenzen.
2. De verkiezingen zijn vrij en worden gehouden bij geheime stemming.

Artikel 46

1. De leden van het Parlement worden rechtstreeks gekozen door de ingezetenen van Sint Maarten, die Nederlander zijn en de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt.
2. Van het kiesrecht is uitgesloten:
 - a. hij die is ontzet van het kiesrecht bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak;
 - b. hij die krachtens onherroepelijke rechterlijke uitspraak wegens een geestelijke stoornis onbekwaam is rechtshandelingen te verrichten;
 - c. hij die op grond van artikel 34 of 48 tijdelijk is uitgesloten van verkiesbaarheid.

Artikel 47

1. Om lid van het Parlement te kunnen zijn is vereist dat men ingezetene van Sint Maarten en Nederlander is, de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht.
2. Een lid van het Parlement kan te allen tijde zijn ontslag nemen door middel van een schriftelijke mededeling aan de voorzitter van het Parlement.
3. Het lidmaatschap van het Parlement vervalt in ieder geval door een verblijf buiten het land van langer dan acht maanden.

Artikel 48

1. Een lid van het Parlement dat bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is veroordeeld wegens het begaan van een daartoe bij de wet aangewezen misdrijf verliest van rechtswege het lidmaatschap van het Parlement en wordt voor een bij de wet te bepalen termijn uitgesloten van verkiesbaarheid.
2. Zolang de veroordeling, bedoeld in het eerste lid, niet onherroepelijk is, wordt het lid van het Parlement geschorst.
3. Het betreffende lid wordt vervangen. Bij wet wordt de schorsing en vervanging nader geregeld.

Artikel 49

1. De leden van het Parlement kunnen niet tegelijk zijn:
 - a. Gouverneur;
 - b. vervanger van de Gouverneur;

- c. lid van de Raad van Advies;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. minister;
 - f. gevolmachtigde minister;
 - g. actief dienende ambtenaar;
 - h. lid van de rechterlijke macht;
 - i. procureur-generaal of advocaat-generaal bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
 - j. ombudsman.
2. De wet kan ten aanzien van andere openbare betrekkingen bepalen dat zij niet gelijktijdig met het lidmaatschap van het Parlement kunnen worden uitgeoefend.
 3. Het Parlement kan een zodanig voorstel van wet niet goedkeuren of niet besluiten tot voordracht van een zodanig voorstel van wet dan met twee derden van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 50

1. Bloedverwantschap tot en met de tweede graad mag niet bestaan tussen de leden van het Parlement. Echtgenoten kunnen niet tegelijkertijd lid van het Parlement zijn.
2. Wanneer personen, die verkeren in een van de gevallen bedoeld in het eerste lid, tegelijkertijd gekozen worden, wordt alleen toegelaten hij, die de meeste stemmen verkreeg, en bij gelijk aantal stemmen de oudste. Indien in laatstbedoeld geval ook de leeftijden gelijk zijn, beslist het lot.
3. Hij die na zijn verkiezing komt te verkeren in het geval, bedoeld in de tweede zin van het eerste lid, kan op die grond niet verplicht worden af te treden voor de afloop van zijn tijd van zitting.

Artikel 51

Het Parlement onderzoekt de geloofsbrieven van zijn nieuwbenoemde leden en beslist met inachtneming van bij de wet te stellen regels de geschillen welke met betrekking tot de geloofsbrieven of de verkiezing zelf rijzen.

Artikel 52

1. Bij de wet worden nadere regels vastgesteld met betrekking tot het kiesrecht en de verkiezingen.
2. Bij de wet worden regels gesteld ter bevordering van een evenwichtig en verantwoord verkiezingsverloop.

Artikel 53

De leden van het Parlement leggen alvorens hun betrekking te aanvaarden, in handen van de Gouverneur de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar), dat ik, middellijk noch onmiddellijk, onder welke naam of wat voorwendsel ook, in verband met mijn verkiezing tot lid van het Parlement, aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven.

Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning en aan het Statuut voor het Koninkrijk, dat ik de Staatsregeling van Sint Maarten steeds zal helpen onderhouden en het welzijn van Sint Maarten naar mijn vermogen zal voorstaan.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
(Dat verklaar en beloof ik)!"

Artikel 54

1. Het Parlement kiest uit zijn midden een voorzitter en een ondervoorzitter.
2. Zolang zodanige benoeming nog niet heeft plaats gevonden, treedt als voorzitter op de voor de voorafgaande periode benoemde voorzitter of ondervoorzitter, indien deze deel uitmaakt van het nieuwe Parlement, dan wel, bij ontstentenis van zodanige persoon, het lid van het nieuwe Parlement, dat onder de leden, die het langst zitting hebben gehad in het college, het oudste lid is in jaren. Alsook zodanige persoon mocht ontbreken, treedt het oudste lid in jaren als voorzitter op.
3. Het Parlement benoemt, schorst en ontslaat zijn griffier. Deze kan niet tevens lid van het Parlement zijn.
4. Aan de griffier wordt het vereiste aantal ambtenaren in de nodige rangen toegevoegd. Zij kunnen niet tevens lid van het Parlement zijn.
5. De positie en bezoldiging van de griffier worden bij wet geregeld, evenals zijn aanspraken op verlof en verlofbezoldiging, wachtgeld en pensioen.
6. De benoeming, schorsing en ontslag, alsmede de rechtspositie van de overige ambtenaren van de griffie worden bij wet geregeld.

Artikel 55

De bezoldiging, het pensioen, alsmede overige geldelijke voorzieningen van de leden van het Parlement worden bij de wet geregeld. Het Parlement kan een voorstel van wet ter zake alleen goedkeuren met tenminste twee derden van het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 56

1. Het Parlement kan bij landsbesluit worden ontbonden.
2. Het besluit tot ontbinding houdt tevens de last in tot een nieuwe verkiezing voor het ontbonden Parlement en tot het samenkomen van het nieuw gekozen Parlement binnen drie maanden.
3. De ontbinding gaat in op de dag waarop het nieuw gekozen Parlement samenkomt.

§ 2 Werkwijze

Artikel 57

1. Het Parlement vergadert in het openbaar.
2. a. De deuren worden gesloten, als de voorzitter het nodig keurt of vier leden het vorderen.
b. De vergadering kan vervolgens niet dan met twee derden van de uitgebrachte stemmen besluiten dat met gesloten deuren zal worden beraadslaagd en besloten.

Artikel 58

1. Het Parlement mag niet beraadslagen noch besluiten, als niet meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden ter vergadering aanwezig is.
2. Besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen tenzij in deze Staatsregeling anders is bepaald.
3. De leden stemmen zonder last.

4. Over zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, wanneer een lid dit verlangt.

Artikel 59

Elk lid van het Parlement heeft het recht vragen te stellen aan de ministers. De ministers beantwoorden deze vragen binnen redelijke termijn, voor zover het beantwoorden daarvan niet strijdig geoordeeld kan worden met het belang van het Land of van het Koninkrijk.

Artikel 60

1. De ministers hebben toegang tot de vergaderingen en kunnen aan de beraadslagingen deelnemen.
2. Zij kunnen door het Parlement worden uitgenodigd om ter vergadering tegenwoordig te zijn ten einde de verlangde inlichtingen te geven, voor zover het geven daarvan niet strijdig geoordeeld kan worden met het belang van het Land of van het Koninkrijk.
3. Zij kunnen zich in de vergaderingen doen bijstaan door de personen, daartoe door hen aangewezen.

Artikel 61

Het Parlement heeft het recht van onderzoek, te regelen bij de wet.

Artikel 62

De leden van het Parlement, de ministers en andere personen, die deelnemen aan de beraadslaging, kunnen niet in rechte vervolgd of aangesproken worden voor hetgeen zij in de vergaderingen van het Parlement of van commissies daaruit hebben gezegd of aan deze schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 63

Het Parlement stelt het reglement van orde voor hun vergaderingen vast. Het wordt openbaar gemaakt op de voor de wetten voorgeschreven wijze.

Artikel 64

Het Parlement is bevoegd de belangen van Sint Maarten voor te staan bij de regering van het Koninkrijk en bij de Staten-Generaal.

Artikel 65

Het Parlement onderzoekt de aan haar gerichte verzoekschriften.

HOOFDSTUK 4

RAAD VAN ADVIES, ALGEMENE REKENKAMER EN VASTE COLLEGES VAN ADVIES

Artikel 66

1. De Raad van Advies wordt gehoord over:
 - a. alle voorstellen van wet en ontwerpen van besluiten, houdende algemene maatregelen;

- b. de bij het Parlement door een of meer leden aanhangig gemaakte voorstellen van wet voordat het Parlement deze in behandeling neemt;
 - c. voorstellen tot goedkeuring, als bedoeld in het tweede lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, van verdragen die Sint Maarten raken;
 - d. voorstellen van rijkswetten en ontwerpen van algemene maatregelen van rijksbestuur.
2. Onverminderd het bepaalde in het voorgaande lid kan het horen van de Raad achterwege blijven in bij de wet te bepalen gevallen.

Artikel 67

1. De Raad van Advies, verder te noemen de Raad, bestaat uit vijf leden, onder wie een vice-voorzitter.
2. De Gouverneur kan het voorzitterschap van de Raad bekleden, zo dikwijls hij dat nodig oordeelt. Hij heeft een raadgevende stem.
3. De vice-voorzitter en de overige leden worden bij landsbesluit benoemd, geschorst en ontslagen. Zij worden benoemd voor een periode van zeven jaar en zijn terstond herbenoembaar.
4. De rechtspositie van de leden van de Raad van Advies wordt bij de wet geregeld.
5. Een lid van de Raad van Advies kan niet tegelijk zijn:
 - a. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - b. minister;
 - c. gevolmachtigde minister;
 - d. actief dienend ambtenaar;
 - e. lid van de rechterlijke macht;
 - f. procureur-generaal of advocaat-generaal bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
 - g. lid van het Parlement;
 - h. ombudsman.
6. Met ambtenaar, bedoeld in het voorgaande lid, onder d, worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die als werkmans zijn aangesteld en zij, die in dienst van het landsbestuur op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.
7. Bij de wet kan ten aanzien van andere betrekkingen worden bepaald, dat zij niet gelijktijdig met het lidmaatschap van de Raad van Advies kunnen worden uitgeoefend.

Artikel 68

1. De inrichting en bevoegdheid van de Raad van Advies worden bij de wet geregeld.
2. Bij de wet kunnen aan de Raad van Advies ook andere dan in dit hoofdstuk genoemde taken worden opgedragen.

Artikel 69

De leden van de Raad van Advies leggen, alvorens hun betrekking te aanvaarden, in handen van de Gouverneur de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning en aan het Statuut voor het Koninkrijk, dat ik de Staatsregeling van Sint Maarten steeds zal helpen onderhouden en het welzijn van Sint Maarten naar mijn vermogen zal voorstaan.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
(Dat verklaar en beloof ik)!"

Artikel 70

De Algemene Rekenkamer is belast met het onderzoek naar de doelmatigheid en rechtmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van het Land.

Artikel 71

1. De Algemene Rekenkamer bestaat uit drie leden, de voorzitter daaronder begrepen.
2. De voorzitter en de overige leden worden bij landsbesluit voor het leven benoemd uit een voordracht van ten minste twee personen, opgemaakt door het Parlement. De voordracht kan slechts worden vastgesteld met ten minste twee derden van het aantal uitgebrachte stemmen.
3. Op eigen verzoek en wegens het bereiken van een bij de wet te bepalen leeftijd worden zij ontslagen.
4. Zij worden bij landsbesluit geschorst en ontslagen in de bij de wet aangewezen gevallen.
5. De rechtspositie van de leden van de Algemene Rekenkamer wordt overigens bij de wet geregeld.
6. Het bepaalde in het vierde, vijfde, zesde en zevende lid van artikel 67 is van overeenkomstige toepassing op de leden van de Algemene Rekenkamer.

Artikel 72

1. De inrichting en bevoegdheid van de Algemene Rekenkamer worden bij de wet geregeld.
2. Bij de wet kunnen aan de Algemene Rekenkamer ook andere dan in artikel 70 genoemde taak worden opgedragen.

Artikel 73

De leden van de Algemene Rekenkamer leggen voor de ambtsaanvaarding in handen van de Gouverneur de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige beloften of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

In zweer (beloof) trouw aan de Koning en aan het Statuut voor het Koninkrijk, dat ik de Staatsregeling van Sint Maarten steeds zal helpen onderhouden en het welzijn van Sint Maarten naar mijn vermogen zal voorstaan.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
(Dat verklaar en beloof ik)!"

Artikel 74

1. Vaste colleges van advies in zaken van wetgeving en bestuur worden ingesteld bij de wet.
2. Bij de wet worden de inrichting, samenstelling en bevoegdheid van deze colleges geregeld.
3. Bij of krachtens wet kunnen aan deze colleges ook andere dan adviserende taken worden opgedragen.

Artikel 75

1. De adviezen van de in dit hoofdstuk bedoelde colleges zijn openbaar voor zover niet strijdig met het belang van het Land of dat van het Koninkrijk.
2. Bij de wet kan worden bepaald, dat andere belangen dan het belang van het Land en dat van het Koninkrijk openbaarmaking kunnen verhinderen van de in voorgaande lid bedoelde adviezen.
3. Adviezen, uitgebracht terzake van wetsvoorstellen die door de regering worden ingediend, worden aan het Parlement overgelegd voor zover deze overlegging niet strijdig is met het belang van het Land, dat van het Koninkrijk of andere bij de wet als zodanig aan te wijzen belangen.

HOOFDSTUK 5

WETGEVING EN BESTUUR

§ 1 Wetten en andere voorschriften

Artikel 76

De vaststelling van wetten geschiedt door de regering en het Parlement gezamenlijk.

Artikel 77

De bekrachtiging van voorstellen van wet geschiedt door de regering na verkregen goedkeuring of op voordracht van het Parlement. Zij verkrijgen daardoor kracht van wet.

Artikel 78

De regering dient voorstellen van wet ter goedkeuring bij het Parlement in.

Artikel 79

1. Het Parlement heeft het recht voorstellen van wet aan de regering voor te dragen.
2. Voorstellen van wet door het Parlement voor te dragen worden bij hen aanhangig gemaakt door een of meer leden.
3. Een voorstel van wet wordt door tussenkomst van de Gouverneur aan de Raad van Advies aangeboden alvorens het Parlement overgaat tot vaststelling.

Artikel 80

1. Zolang een voorstel van wet, ingediend door de regering, niet door het Parlement is goedgekeurd kan deze door hen, op voorstel van een of meer leden, en door de regering worden gewijzigd.
2. Zolang het Parlement nog niet heeft besloten tot voordracht van een voorstel van wet, kan dit door hen, op voorstel van een of meer leden, en door het lid of leden door wie deze aanhangig gemaakt is worden gewijzigd.

Artikel 81

1. Zolang een voorstel van wet, ingediend door de regering, niet door het Parlement is goedgekeurd kan deze door de regering worden ingetrokken.
2. Zolang het Parlement nog niet heeft besloten tot voordracht van een voorstel van wet, kan deze door het lid of de leden door wie deze aanhangig gemaakt is worden ingetrokken.

Artikel 82

1. De regering en het Parlement geven elkaar kennis van hun besluit omtrent enig voorstel van wet of voorstel van rijkswet.
2. Indiening, intrekking en bekrachtiging van voorstellen van wet door de regering geschieden door tussenkomst van de Gouverneur.

Artikel 83

Bij de wet worden de bekendmaking en de inwerkingtreding van wetten geregeld. Zij treden niet in werking voordat zij zijn bekendgemaakt.

Artikel 84

1. Door de regering kunnen besluiten, houdende algemene maatregelen, worden vastgesteld.
2. Voorschriften, door straffen te handhaven, worden daarin alleen gegeven krachtens wet. De wet bepaalt de op te leggen straffen.
3. Artikel 83 is van overeenkomstige toepassing op besluiten, houdende algemene maatregelen.
4. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op ministeriële regelingen.

§ 2 Referendum

Artikel 85

Tot een raadplegend referendum wordt overgegaan op initiatief van het Parlement.

Artikel 86

1. Een referendum kan betrekking hebben op een voorstel van wet dat door het Parlement is aangenomen en dat niet is uitgesloten van een referendum op grond van artikel 87.
2. Een door het Parlement aangenomen voorstel van wet dat wordt onderworpen aan een referendum wordt nog niet bekrachtigd.

Artikel 87

1. In geen geval kunnen aan een referendum worden onderworpen:
 - a. voorstellen van rijkswetgeving;
 - b. voorstellen van wet inzake de begroting;
 - c. voorstellen van wet die mede strekken tot uitvoering van verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties;
 - d. voorstellen van wet inzake de belastingwetgeving.
2. Bij wet kunnen andere onderwerpen worden uitgesloten van een referendum.

Artikel 88

1. De wet bepaalt het gevolg van een referendum.
2. Bij wet kan worden bepaald dat indien een meerderheid zich tegen het voorstel van wet keert en deze meerderheid een bij de wet te bepalen deel omvat van hen die gerechtigd waren aan het referendum deel te nemen, het voorstel van wet van rechtswege vervalt.

Artikel 89

Alles wat verder het referendum betreft, wordt geregeld bij wet.

§ 3 Overige bepalingen

Artikel 90

1. Bij de wet kunnen openbare lichamen ter behartiging van bepaalde belangen worden ingesteld en opgeheven.
2. De wet regelt de taken en de inrichting van deze openbare lichamen, de samenstelling en de bevoegdheid van hun besturen alsmede de openbaarheid van hun vergaderingen. Bij de wet kan aan hun besturen verordenende bevoegdheid worden verleend.
3. De wet regelt het toezicht op deze besturen. Vernietiging van besluiten van deze besturen kan alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 91

1. Belastingen worden geheven uit kracht van een wet.
2. Het Parlement kan een zodanig voorstel van wet niet goedkeuren of niet besluiten tot voordracht van een zodanig voorstel van wet dan met volstrekende meerderheid der stemmen van het aantal zitting hebbende leden.
3. Andere heffingen worden bij de wet geregeld.

Artikel 92

1. De begroting van de ontvangsten en de uitgaven van het Land wordt bij de wet vastgesteld.
2. De jaarbegroting en de meerjarenbegroting zullen sluitend zijn, met inachtneming van daarvoor internationaal aanvaarde definities en met name van die volgens het systeem van nationale rekeningen. Het saldo op de voorschotrekening mag niet hoger zijn dan tien percent van de lopende baten.
3. De begroting wordt jaarlijks in een of meer ontwerpen door de regering aan het Parlement uiterlijk op de eerste september aangeboden.
4. Bij de wet kan worden bepaald dat de begroting voor een langer tijdperk dan één jaar wordt vastgesteld. Deze periode mag niet langer zijn dan twee jaar.
5. De verantwoording van de ontvangsten en de uitgaven van het Land wordt aan het Parlement gedaan overeenkomstig de financiële normen zoals in dit hoofdstuk genoemd en de bepalingen van de wet. De door de Algemene Rekenkamer onderzochte rekening wordt jaarlijks aan het Parlement overgelegd.
6. Bij de wet worden regels gesteld omtrent het beheer van de financiën van het Land.

Artikel 93

1. Bij de wet worden regels gesteld ten einde de rechtmatigheid en integriteit van het bestuur alsmede de deugdelijkheid van het financieel beheer te waarborgen.
2. Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd.

Artikel 94

1. Het aangaan of garanderen van een geldlening ten name of ten laste van het Land en alleen toegestaan ter dekking van uitgaven van de kapitaalsdienst van het Land, geschiedt niet dan krachtens de wet.

2. Het Parlement kan een zodanig voorstel van wet niet goedkeuren of niet besluiten tot voordracht van een zodanig wetsontwerp dan met twee derden van de stemmen van het aantal zitting hebbende leden.
3. De aan de aangegane of gegarandeerde geldleningen verbonden rentelasten zullen de vijf percent van de gemiddelde inkomsten van de collectieve sector van de drie aan het begrotingsjaar voorafgaande jaren, niet mogen overschrijden.
4. Bij de wet worden nadere regels gesteld omtrent het aangaan of het garanderen van een geldlening.

Artikel 95

1. De in artikel 94 genoemde geldleningen ten name of ten laste van het Land kunnen alleen door de Overheidskredietbank worden verleend.
2. De Overheidskredietbank ziet toe op de naleving van de in dit hoofdstuk genoemde financiële normen en op de naleving van de wettelijke normen met betrekking tot het financiële beheer van het land.

Artikel 96

1. Bij de wet wordt het geldstelsel geregeld.
2. Het Parlement kan een zodanig voorstel van wet niet goedkeuren of niet besluiten tot voordracht van een zodanig voorstel van wet dan met twee derden der stemmen van het aantal zitting hebbende leden.

Artikel 97

Bij de wet worden het burgerlijk recht, het strafrecht en het burgerlijk- en strafprocesrecht in algemene wetboeken geregeld, behoudens de bevoegdheid tot regeling van bepaalde onderwerpen in afzonderlijke wetten.

Artikel 98

Bij de wet worden algemene regels van bestuursrecht vastgesteld.

Artikel 99

De wet stelt regels omtrent de instelling, bevoegdheid en werkwijze van een of meer algemene, onafhankelijke organen voor het onderzoek van klachten betreffende overheidsgedragingen.

Artikel 100

De rechtspositie van de ambtenaren wordt bij de wet geregeld. De wet stelt tevens regels over hun bescherming bij de arbeid en over medezeggenschap.

Artikel 101

De overheid betracht bij de uitvoering van haar taak openbaarheid voor zover dit niet strijdig is te achten met het belang van het Land en dat van het Koninkrijk dan wel met andere belangen die het achterwege laten van openbaarmaking rechtvaardigen. Bij de wet worden ter zake nadere regels gesteld.

Artikel 102

Bij landsbesluit kan volgens regels, bij de wet te stellen, vergunning worden verleend voor mijnbouwondernemingen, voor ondernemingen van openbaar nut en voor de aanleg van werken ten behoeve van deze ondernemingen.

Artikel 103

Bij de wet wordt het beheer der domaniale gronden en andere domaniale rechten geregeld.

Artikel 104

1. Personen, die woonachtig zijn in Sint Maarten, kunnen niet dan bij de wet tot dienst in de krijgsmacht dan wel tot burgerdienstplicht worden verplicht.
2. De dienstplichtigen, dienende bij de landmacht, kunnen zonder hun toestemming niet dan ingevolge een wet naar elders worden gezonden.

Artikel 105

In geval van buitengewone omstandigheden kan bij landsbesluit worden bepaald dat in Sint Maarten woonachtige dienstplichtigen buitengewoon in werkelijke dienst worden gehouden of geroepen. Alsdan wordt onverwijld een voorstel van wet bij het Parlement ingediend om het in werkelijke dienst blijven van dienstplichtigen zoveel nodig te bepalen.

Artikel 106

1. Bij de wet wordt bepaald in welke gevallen ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid en openbare orde bij landsbesluit een door de wet als zodanig aan te wijzen uitzonderingstoestand kan worden afgekondigd; zij regelt de gevolgen.
2. Daarbij kan worden afgeweken van het bepaalde in de artikelen 9, voor zover dit de uitoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen van het in dit artikel omschreven recht betreft, 10, 11, 12 en 15, 16 eerste lid, voor zover dit het vereiste van een bijzondere schriftelijke machtiging van de rechter betreft, 16, tweede lid, 17 en 18, eerste lid.
3. Terstond na de afkondiging van een uitzonderingstoestand en voorts, zolang deze niet bij landsbesluit is opgeheven, telkens wanneer zij zulks nodig oordelen, beslist het Parlement omtrent het voortduren daarvan.

HOOFDSTUK 6

RECHTSWEZEN EN RECHTERLIJKE MACHT

§1 Algemeen

Artikel 107

1. Tot de rechterlijke macht behorende gerechten zijn:
 - a. het Gerecht in eerste aanleg;
 - b. het Gemeenschappelijk Hof van Justitie als bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de (ontwerp) rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie.
2. Elke tussenkomst in rechtszaken is verboden.

Artikel 108

1. Aan de rechterlijke macht is opgedragen:
 - a. de berechting van geschillen over burgerlijke zaken;
 - b. de berechting van strafbare feiten.

2. Aan de rechterlijke macht is voorts opgedragen de berechting van geschillen over bestuursrechtelijke zaken, tenzij bij wet de kennisneming van bestuursrechtelijke zaken is opgedragen aan bijzondere rechtscolleges waarin mede een of meer leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie zitting hebben.

Artikel 109

De doodstraf kan niet worden opgelegd.

Artikel 110

Geen rechter of rechterlijk ambtenaar in opleiding mag zich op enigerlei wijze inlaten met partijen, haar advocaten of gemachtigden, leden van het openbaar ministerie en verdachten over voor hem aanhangige zaken of zaken waarvan hij weet of vermoedt dat zij voor hem aanhangig zullen worden.

Artikel 111

1. De leden en plaatsvervangend leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie worden bij koninklijk besluit voor het leven benoemd.
2. Een lid of plaatsvervangend lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie wordt op eigen verzoek bij koninklijk besluit ontslagen.
3. In de gevallen bij rijkswet bepaald kunnen zij worden geschorst of ontslagen.

Artikel 112

1. De terechtzittingen zijn op straffe van nietigheid openbaar, tenzij de wet anders bepaalt.
2. Om gewichtige redenen kan het onderzoek ter zitting geheel of gedeeltelijk plaatsvinden met gesloten deuren. In het proces-verbaal van de zitting worden de redenen vermeld.
3. Op straffe van nietigheid worden uitspraken in het openbaar gedaan en bevatten zij de gronden waarop zij steunen.
4. Op straffe van nietigheid worden uitspraken gedaan door het bij wet bepaalde aantal rechters.
5. Indien bij wet is bepaald dat ook anderen dan rechters deelnemen aan meervoudige rechtspraak, zijn de beslissingen van de desbetreffende rechterlijke instantie nietig, indien deze beslissingen niet zijn genomen met het in die wet bepaalde aantal personen, niet zijnde rechter.

Artikel 113

Gratie wordt verleend bij landsbesluit na ingewonnen bericht van de rechter door wie het vonnis is gewezen met inachtneming van bij of krachtens de wet te stellen voorschriften.

Artikel 114

De Hoge Raad der Nederlanden neemt ten aanzien van burgerlijke zaken en strafzaken in Sint Maarten kennis van beroep in cassatie, ingesteld door partijen, hetzij in het belang der wet door de procureur-generaal bij de Hoge Raad.

Artikel 115

De rechter is bevoegd te treden in de beoordeling van de verenigbaarheid met de Staatsregeling van:

- a. wetten die overeenkomstig de bepalingen van deze Staatsregeling door de regering en het Parlement zijn vastgesteld;
- b. besluiten houdende algemene maatregelen die overeenkomstig de bepalingen van deze Staatsregeling door de regering zijn vastgesteld;
- c. ministeriele regelingen die door een of meer ministers binnen de grenzen van hun bevoegdheid zijn vastgesteld;
- d. nadere regelen als bedoeld in de tweede alinea van het eerste lid van artikel 14 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

§2 Openbaar ministerie

PM

HOOFDSTUK 7

SLOTBEPALINGEN

Artikel 116

1. Bij de wet kunnen in de bepalingen van deze Staatsregeling wijzigingen worden aangebracht. Elk voorstel dan wel voordracht tot verandering van de Staatsregeling wijst de desbetreffende verandering uitdrukkelijk aan.
2. Het Parlement kan een zodanig voorstel van wet niet goedkeuren, dan wel niet besluiten tot voordracht van een zodanig voorstel van wet, dan met twee derden der stemmen van het aantal zitting hebbende leden.

Artikel 117

Deze wet wordt aangehaald als: Staatsregeling van Sint Maarten.

ADDITIONELE ARTIKELEN

Artikel I

Bij de wet worden voorzieningen getroffen betreffende de verdere gelding als regelingen van Sint Maarten van de op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Staatsregeling in Sint Maarten geldende landsverordeningen en andere regelingen en besluiten van de Nederlandse Antillen, alsmede eilandsverordeningen en andere regelingen en besluiten van het eilandgebied Sint Maarten en betreffende de handhaving van de op dat tijdstip in Sint Maarten bestaande organen van openbaar bestuur.

Artikel II

Artikel 13, tweede en derde lid, treedt eerst na vijf jaren of een bij of krachtens de wet te bepalen eerder tijdstip in werking.